Lietas Nr. C14055314
Lietas arhīva Nr. C-0553-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Gulbenē 2014.gada 15.decembrī

Gulbenes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese M.Bogdane
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam

Aprakstošā daļa

2014.gada 27.oktobrī /pers. A/ (turpmāk tekstā – prasītājs) iesniedzis tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk tekstā – atbildētāja) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam. Lieta ievesta 2014.gada 29.oktobrī.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētāja /pers. B/ ir bērna /pers. C/ māte, ko apliecina ieraksts bērna dzimšanas apliecībā. Atbildētāja ar bērnu kopā nedzīvo kopš 2014.gada 19.augusta ar bāriņtiesas lēmumu. Bērns dzīvo kopā ar prasītāju un prasītājs īsteno ikdienas apgādību pār bērnu.

Prasītājs, pamatojoties uz Civillikuma 177.panta ceturto daļu, 179.panta otro daļu, 179.panta piekto daļu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" lūdz piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, dzimuša /datums/EUR 80,00 mēnesī, bet ne mazāk par Ministru Kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru. Lūdz tiesu noteikt, ka uzturlīdzekļi piedzenami nekavējoties, sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā.

Prasītājs arī norādījis, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2014.gada 29.oktobrī atbildētājai nosūtīts prasības pieteikums, nosakot 30 dienu termiņu no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas rakstveida paskaidrojuma sniegšanai (lietas 12., 14. lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei (lietas 12.-14.lapa).

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumu par prasību nav sniegusi, nav lūgusi lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Ar 2014.gada 1.decembra lēmumu nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā. Ar minēto lēmumu pusēm arī paziņots par pilna sprieduma sastādīšanas un pieejamības datumu. Lēmums pusēm nosūtīts 2014.gada 1.decembrī (lietas 15.-16.lapa).

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, konstatē, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma.

Ar lietā iesniegto dzimšanas apliecības kopiju (lietas 9.lapa) apstiprināts, ka /pers. C/, dzimuša /datums/, māte ir /pers. D/. Tiesa pēc Tiesu informācijas sistēmā pieejamajiem datiem konstatējusi, ka /pers. D/ un atbildētāja /pers. B/ ir viena un tā perona, uzvārds mainīts sakarā ar laulību.

No Gulbenes novada Litenes bāriņtiesas izziņas (lietas 6.lapa) redzams, ka Litenes bāriņtiesa apliecina, ka /pers. C/ no 2014.gada 19.augusta atrodas tēva /pers. A/ aprūpē.

Atbildētāja nav apstrīdējusi prasītāja tiesības celt konkrēto prasību.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē arī bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam. Savukārt Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu un šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt, pie tam, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Fakts, ka atbildētājai kā bērna māte nerealizē bērnu aizgādību sakarā ar aizgādības tiesību pārtraukšanu (lietas 6.lapa), ierobežo mātes tiesības attiecībā uz bērna aprūpi, uzraudzību, kā arī tiesības noteikt bērna dzīvesvietu, taču saskaņā ar iepriekšminēto likuma normu neatbrīvo atbildētāju kā bērna vecāku no uzturdošanas pienākuma.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" - katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir ik mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

No 2014.gada 1.janvāra, saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" - minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 *euro*.

Lietā neatrodas atbildētājas materiālo stāvokli apliecinoši pierādījumi, taču tā kā prasība ir celta par minimālo uzturlīdzekļu piedziņu, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņu mantiskā stāvokļa, ko nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu, tad atbildētājas materiālajam stāvoklim šajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes.

Uzturlīdzekļu piedziņa, pēc prasītāja lūguma, uzsākama no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā – 2014.gada 27.oktobra. Apmierināms ir prasītāja lūgums spriedumu izpildīt nekavējoties, jo to paredz Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punkts

Prasītājs no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvots saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu. Saskaņā ar Civilprocesa 42.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu - rēķinot to no uzturlīdzekļu maksājumu kopsummas par vienu gadu – EUR 960,-, vadoties no Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta - maksājamās valsts nodevas apmērs ir EUR 144,-. Piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta, tiesas pavēstu piegādi pusēm EUR 6,56 (lietas 2.lapa) apmērā, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 39. un 42.pantu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42., 43., 97., 190.-193., 204.^{1} ,205., 250^{25}, 250^{27}, 413.pantiem, tiesa

nosprieda:

apmierināt prasību.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecumam un no 7 gadu vecuma sasniegšanas 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2014.gada 27.oktobra līdz bērna 18.gadu vecuma sasniegšanai.

Ar šo spriedumu pusēm tiek izskaidrots, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu - ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 144,00 (viens simts četrdesmit četri *euro*), kas jāiemaksā sekojošā kontā: Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,56 (seši *euro* un 56 centi), kas jāiemaksā sekojošā kontā: Tiesu administrācija Mūkusalas ielā 41b, Rīgā NMR 90001672316 ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV 90001672316 saņēmēja iestāde; Valsts kase BIC kods: TRELLV22 konta Nr. LV51TREL2190458019000, ekonomiskās klasifikācijas kods 21499.

NOTEIKT, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

NOTEIKT atbildētājai spriedumam daļā par tiesas izdevumu piedziņu termiņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Samaksu apliecinoši dokumenti nekavējoties iesniedzami Gulbenes rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas, sūdzību iesniedzot Gulbenes rajona tiesā.

Pārsūdzības termiņš skaitāms no sprieduma pieejamības dienas – 2014.gada 16.decembra.

Tiesnese M.Bogdane